

เนินดินที่อแซหวุ่นกี้ ขอคืนตัวเจ้าพระยาจักรี

ไม่ไกลจากวัดราชบูรณะมากนัก ขอพาท่านผู้อ่านแวะชมสถานที่ที่ไม่ควรพลาดคือ เนินดินที่อแซหฺวุ่นก็่ขอตุตัวเจ้าพระยาจักรี ซึ่งอยู่ในบริเวณสำนักงานเทศบาลเมืองพิษณุโลก มีเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งดังนี้

ในสมัยกรุงธนบุรีราว พ.ศ. 2314 มีเหตุการณ์ที่ประทับใจทหารและประชาชนคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่ชาวเมืองพิษณุโลก อแซหฺวุ่นก็่ซึ่งเป็นแม่ทัพพม่าได้ยกทัพมาตีเมืองพิษณุโลกซึ่งมีเจ้าพระยาจักรี (ต่อมาคือพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) เป็นแม่ทัพรักษาเมืองพิษณุโลกไว้อย่างสามารถ อแซหฺวุ่นก็่ก็ไม่สามารถจะตีเอาเมืองพิษณุโลก จึงประหลาดใจมาก ได้ขอตุตัวเจ้าพระยาจักรี และได้ยินอยู่บนเนินดินนอกกำแพงเมือง เล่ากันว่าเนินดินที่อยู่ในบริเวณที่ตั้งของสำนักงานเทศบาลเมืองพิษณุโลกแต่ปัจจุบันเนินดินดังกล่าวไม่มีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามเนินดินดังกล่าวจะเป็นสถานที่ที่อแซหฺวุ่นก็่ขอตุตัวเจ้าพระยาจักรีจริงหรือไม่ก็น่าจะต้องศึกษาค้นคว้ากันต่อไป แต่

ก็น่าเชื่อได้อย่างหนึ่งว่าบริเวณดังกล่าวอยู่นอกกำแพงเมืองด้านใต้ ซึ่งไม่ไกลจากกำแพงเมืองมากนัก

เหตุการณ์เมื่อครั้งอแซหฺวุ่นก็ขอตัวเจ้าพระยาจักรีนั้นได้ปรากฏในพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา ตอนหนึ่งดังนี้

"...ครั้นรุ่งขึ้นเป็นวันคำรบสาม อแซหฺวุ่นก็ยกออกเสียบค่ายอีก เจ้าพระยาจักรีก็ยกพลทหารออกจากเมือง เข้าโจมตีทัพอแซหฺวุ่นก็แตกถอยเข้าค่าย และอแซหฺวุ่นก็ยกออกเสียบค่ายดังนั้นทุกวัน เจ้าพระยาจักรีก็ออกรบทุกวัน ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะถึงเก้าสิบวัน อแซหฺวุ่นก็จึงให้ล่ามร้องบอกว่า เพลาพຽນนี้เราอย่ารบกันเลยให้เจ้าพระยาจักรีชวศรียศศึกแม่ทัพออกมาเราจะขอตัว ครั้นรุ่งขึ้นเจ้าพระยาจักรีซึ่งมักันสัประทณยกพลทหารออกไปยื่นม้าให้อแซหฺวุ่นก็

บริเวณที่จะจัดตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 1 หน้าอาคารสำนักงานพิษณุโลก (ภาพจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 14 มีนาคม 2544)

ดูตัวอแซพูนก็จึงให้ล่ามถามถึงอายุว่าเท่าใด บอกไปว่าอายุได้สามสิบเศษ จึงถามถึงอายุอแซพูนก็บ้าง ล่ามบอกว่าอายุได้เจ็ดสิบสองแล้วอแซพูนก็พิจารณาดูรูปลักษณะเจ้าพระยาจักรีแล้วสรรเสริญว่า รูปก็งามฝีมือก็เข้มแข็ง สู้รบเราผู้เป็นผู้เฒ่าได้จงอุทิศสำหรับรักษาตัวไว้ ภายหน้าจะได้เป็นกษัตริย์เป็นแท้ แล้วให้เอาเครื่องม้าทองสำหรับหนึ่งกับสักหลาดพับหนึ่ง ดินสอแก้วสองก้อน น้ำมันดินสองหม้อ มาให้เจ้าพระยาจักรี แล้วว่าจงรักษาเมืองไว้ให้มั่นคง เราจะตีเอาเมืองพิษณุโลกให้จงได้ในครั้งนี้ ในภายหลังหน้าพม่าจะมาตีเมืองไทยไม่ได้อีกแล้ว และในเพลานั้นไทยเข้าไปกินอาหารในค่ายพม่าก็ได้ มีได้ทำอันตรายแก่กันแล้วต่างคนก็กลับไปเมืองไปค่าย เจ้าพระยาจักรี เจ้าพระยาสุรสีห์ก็บอกลงมาราบทูล ณ กรุงธนบุรีว่า ทัพพม่ายกมาตีตเมืองพิษณุโลกแต่ ณ เดือนยี่ข้างขึ้นนั้นแล้ว”

ที่น่ายินดีอย่างยิ่งคือ ชมรมผู้สนใจประวัติศาสตร์เมืองพิษณุโลก มีความคิดที่จะจัดตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 1 ณ หน้าอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองพิษณุโลกด้วย ทราบว่ากำลังดำเนินการอยู่นับว่าเป็นความคิดที่น่าสนับสนุนอย่างยิ่ง

